ANUL III. — No. 546 | 15 Bani Esemplarul — Ediţiunea (B) | DUMINICA 1 (13) IUNIE 1886

ANUNCIURI

Linia de 30 litere petit, pagina IV . . . . . 40 bani
Deto „ „ „ III . . . 2 lei — „
Inserţiuni şi reclame pag. III şi IV linia 2 „ — „

A se adresa:
IN ROMANIA, la Administraţiunea ziarului.
IN PARIS, la Havas, Laffite C-ie 8, Place de la Bourse.
LA FRANCFORT, S. M. — la G. L. Daube et C-nie pentru Germania, Austro-Ungaria, Engiltera şi Elveţia.

VOINŢA NAŢIONALA

ŢIAR NAŢIONAL-LIBERAL

ABONAMENTE

In Capitală şi districte, un an 40 lei; şése luni 20 l. trei luni 10 lei.
Pentru streinătate, 50 lei pe an; 25 pe şése luni.
A se adresa:
IN ROMANIA, la administraţiunea ziarului şi oficiile postale.
LA PARIS, la Havas, Laffite C-nie, 8 Place de la Bourse
LA VIENA, la D. B. G. Popovici, 15, Fleischmarkt.
IN ITALIA, la D. dott. Cav. Gustave Croce, Via San Francesco de Paola (N. O.) 15, Genova.

Redacţiunea Bulevardul Elisabeta, 8. | Administraţiunea Bulevardul Elisabeta, 8.

Bucuresti, 31 Maiŭ / 12 Iunie **1886**

TRECUTUL-PRESENTUL

IV

Se ivirĕ două mari cestiuni naţionale — cestiunea Dunĕreĭ şi aceea a tratatelor de comerciŭ. In care parte aŭ fost şi în care parte sunt boeriĭ: cu ţara saŭ în contra ţĕreĭ? N'are de cât să ia cine-va în mână scrierile lor pentru a se convinge ce purtare nedemnă aŭ avut şi aŭ aceştĭ domnişorĭ în amândouĕ împrejurările.

In cestiunea Dunĕreĭ, boerimeĭ i-a părut rĕŭ că România a ştiut să 'şĭ apere drepturile eĭ şi să iasă cu dênsele neatinse dintr'o grea situaţiune.

Nu se duceaŭ corifeiĭ partiduluĭ boeresc, înainte de a ţine în Cameră discursurĭ fulgerătoare în contra Austrieĭ, să asigure pe bărbaţiĭ de Stat austriacĭ, că aceste discursurĭ eraŭ direse numaĭ în contra ministeruluĭ Brătianu; dar că veniţĭ la putere, eĭ vor face toate concesiunile cerute şi pe care în discursurile lor le combăteaŭ.

Nu invitaŭ eĭ chiar pe Austro-Ungaria de a executa în contra Românieĭ tratatul din Londra—fireşte manu militari? Nu vorbesc eĭ necontenit de faimoasa sabie a luĭ Democle, spânzurată de gâtlejul Românieĭ? Marele imperiu vecin a respectat maĭ mult Statul român, de cât boerimea o dorea şi o doreşte, o vroia şi o vrea.

Când se apropia termenul tratatelor de comerciŭ, tactica boerimeĭ a fost iarăşi cu totul nedemnă. Nu interesul ţĕreĭ 'ĭ agita, ci profitul ce ar putea trage saŭ din rătăcirea opiniuneĭ publice, saŭ din aţâţarea cutăreĭ saŭ cutăreĭ puterĭ în contra ţĕreĭ. E caracteristic a urmări maĭ de aproape toate apucăturile şi cotiturile lor pe acest tărîm.

La început boeriĭ şi codiţele lor, cu foile şi foiţele ce 'ĭ servesc, se presintaŭ ţĕreĭ ca ceĭ maĭ înfocaţĭ protecţionişti. Efectele convenţiuneĭ cu Austro-Ungaria eraŭ depinse cu cele maĭ negre colorurĭ, iar ministerul liberal era acusat, că el nicĭ o dată nu va denunţa această convenţiune, daunătoare intereselor ţĕreĭ în cel maĭ înalt grad, ci va lăsa să treacă termenul denunţăreĭ pentru a 'ĭ prelungi ast-fel tacitamente durata.

Sosirĕ unul după altul termenile denunţărilor. Ministerul liberal 'şĭ făcu datoria.

Cele d'întâĭ mĕsurĭ ce trebuiă să se ia de România, eraŭ de a nu maĭ reînoi vechile convenţiunĭ ce expiraŭ (cu Elveţia, Austro-Ungaria, Rusia) şi de a aplica la Statele cu carĭ ne aflăm fără relaţiunĭ convenţionale (Turcia, Serbia, Bulgaria, Francia, Spania, Suedo-Norvegia, Danemarca, Portugalia) tariful autonom. Indată ce am fi acordat d. e. Elveţieĭ prelungirea convenţiuneĭ expirate, nu se putea ca să nu acordăm aceeaşi prelungire şi Austro-Ungarieĭ şi Rusieĭ. Indată ce am fi lăsat d. e. ca Francia, cu toate că nu avea nicĭ o convenţiune comercială, să se fi bucurat de o prelungire a stăreĭ de toleranţă convenţională, nu se putea să nu acordăm o toleranţă comercială acelor State a cărora comerciŭ era regulat prin convenţiunĭ, care ajunsese la capătul durateĭ lor.

Boerimea credea de alt-fel: ea avea şi are credinţa, că în locul tratatelor de comerciu, bine e a pescui în apă tulbure. Şi s'a pus mereŭ pe treaba aceasta, a turbura apele cât maĭ tare.

Întâiul pas ce boeriĭ făcurĕ era naturalmente acela de a se recomanda în afară Statelor ce avea de încheiat convenţiunĭ comerciale, pentru ca guvernele lor să ştie, că mlădiere şi condiţiunĭ avantagioase numaĭ de la boerime poate ascepta. Atuncĭ strigă unul din corifeiĭ ceĭ maĭ înfocaţĭ aĭ veneticilor— „guvernul a denunţat convenţiunea austro-ungară, făcută de noĭ, dar o convenţiune maĭ bună decât aceea nicĭ odată ţara nu va încheia, şi dacă va încheia una tot atât de bună, numaĭ noĭ boeriĭ vom putea-o încheia.“ Firesce! Eĭ aveaŭ steaoa umilinţeĭ în frunte, şi de departe îĭ cunoscea lumea streină, că uşorĭ sunt la mână.

Maĭ departe boeriĭ se încercară, şi aci reuşiră, a face ca Francia să creadă că aplicarea tarifuluĭ autonom în privirea eĭ era un act special de ostilitate în contra acesteĭ ţĕrĭ, pentru care Româniĭ aŭ cele maĭ viĭ simpatiĭ.

Patriotismul boeresc a constat, în a amuţa pe Francia în contra ţĕreĭ, pentru a causa o daună oare-care acesteia. Astăzĭ orĭ-cine vede clar şi pipăit, că dacă acordam în anul trecut Francieĭ o prelungire a tarifuluĭ convenţional austro-ungar, era cu neputinţă ca să nu acordăm Austro-Ungarieĭ în anul acesta prelungirea aceluiaşĭ tarif, care era stipulat cu dânsa însăşĭ. Astăzĭ orĭ-cine înţelege, că dacă anul trecut admiteam cererea Francieĭ de a se prelungi tariful austro-ungar până la espirarea convenţiuneĭ de comerciŭ cu Austro-Ungaria, această din urmă putere ar fi rădicat necesarmente pretenţiunea, ca tariful eĭ propriu să fie prelungit până la anul 1891, când espira tariful convenţional al Germanieĭ. Astăzĭ orĭ-cine vede că calea indicată de boerime mergea drept la un resultat dăunător intereselor noastre—la prelungirea tratatuluĭ de comerciŭ austro-ungar încă pe cincĭ aniĭ, pentru a ne afla la 1891 dinaintea S atelor europene coalisate spre a ni se impune aceleaşĭ tratate şi maĭ departe, pe principiul odată adoptat de noĭ, că dacă n'am parvenit a ne înţelege asupra unuĭ noŭ tratat, vechile tratate trebue prelungite. Iată ţelul şi lucrarea patriotică a opositiuneĭ condusă de boerime.

Dar această boerime nu se mulţumi cu atâta. Ea a mers în nerusinarea eĭ şi maĭ departe, căcĭ foaia venetică din Bucurescĭ, începu să laude şi să trîmbiţe toate bunurile ce aŭ isvorît pentru România din convenţiunea cu Austro-Ungaria şi să se declare partisan înfocat a liberuluĭ schimb, care era semnul caracteristic al acesteĭ convenţiunĭ.

In momentul actual boerimea şi cu aliaţiĭ lor se ridică în contra convenţiuneĭ de comerciŭ cu Elveţia, pentru că aceasta a rupt cu principiile liberuluĭ schimb, pe care e basată convenţiunea cu Austro-Ungaria, pentru că aceasta pune pe România în posiţiunea imperios cerută de progresele economice ale Europeĭ, care a intrat pe calea unuĭ protecţionism bine cumpănit. Dar boeriĭ cu aliaţiĭ lor nu vor cumpăneală, eĭ vor să asvârle ţara în o acţiune estremă.

Să nu fie nicĭ un fel de convenţiune cu nimenĭ strigă eĭ, pare că se poate, ca în mijlocul Europeĭ să esiste o ţară înconjurată cu ţid chinezesc, nelăsând să intre nicĭ o marfă străină la dânsa, fără ca şi celelalte State să escludă de la ele mărfurile acesteĭ ţĕrĭ. Zbiară boerimea cu ortaoa lor—escluderea mărfurilor streine din România, dar nu se gândesce la paguba ce am suferi dacă nu am putea vinde nicăierĭ grânele şi vitele noastre. Saŭ maĭ bine, ea cunoasce această pagubă, dar ţice, nu din nebunie ci din reŭtate: „toată lumea să se prăpădească, numaĭ Manea să trăiască.“

Naţiunea în momentul acesta înţelege a lupta pentru a'şĭ dobândi independenţa acţiuneĭ pe terenul economic, precum şi-a dobândit'o pe terenul politic. Boerimea stă tot cu capul plecat şi smerit, cu mânile încrucişate, aşteptând de la un stăpân ordinul de a junghia ţara, pentru a se asvârli cu lăcomia'ĭ şi furia'ĭ obicinuită pe comorile eĭ.

BULETIN TELEGRAFIC

Serviciul particular al *Voinţeĭ Naţionale*

Paris, 11 Iunie. — După un discurs al d-luĭ de Freycinet, Camera a adoptat cu o majoritate de 80 de voturĭ, proiectul cabinetuluĭ, făcênd obligatorie expulsarea pretendenţilor directĭ, şi lăsând facultativă expulsarea celor-alţĭ prinţĭ.

Roma, 11 Iunie. — Camera a ales pe d. Biancheri preşedinte, cu 421 voturĭ din 447 votanţĭ.

Palermo, 11 Iunie. — 80 de uvrierĭ, lucrând într'o exploataţiune de sulf, între Naro şi Campobello (provincia Girgenti) aŭ fost îngropaţi. Nu s'a putut scoate de cât 14 dintre eĭ, unul din aceştĭ lucrătorĭ a murit. Mina de puciosă e în foc, ceea ce face scăparea foarte grea.

Viena, 11 Iunie. — Camera a adoptat într'un mod definitiv continuarea linieĭ drumuluĭ de fer de la Metkovicĭ-Mostar la Serajewo.

A maĭ hotărît începerea discuţiuneĭ pe articole a tarifuluĭ vamal, apoĭ s'a amânat până Mercurĭ.

Pesta, 11 Iunie. — Camera a adoptat în a doua lectură proiectul tarifuluĭ vamal, ast-fel cum a fost presintat de guvern.

A maĭ adoptat proiectul de libera importare a meiuluĭ şi a porumbuluĭ din Bulgaria şi Serbia şi a aprobat continuarea drumuluĭ de fer de la Metkovicĭ la Serajewo.

Mâine a treia citire a acestuĭ proiect de lege.

(*Havas*)

NOUTATILE ŢILEI

Vinerĭ, 30 Maiŭ, la orele 10 dimineaţa, M. S. Regele, însoţit de adjutantul de serviciŭ, a mers la casarma Cuza spre a inspecta regimentul 3 de linie.

La sosire, Regele a fost întêmpinat de d. general de divisie Cernat, comandantul corpuluĭ II de armată, de d. colonel Algiu, şeful statuluĭ-major al corpuluĭ de armată, de d. colonel Budişteanu, comandantul pieţeĭ, şi de d. colonel Paladi, comandantul regimentuluĭ.

Majestatea Sa după ce trecu pe dinaintea frontuluĭ regimentuluĭ, aşeţat în curtea casarmeĭ, ordonă de se esecută pe batalioane diferite mişcărĭ din scoala de soldat şi primi apoĭ defilarea.

După aceasta Regele visită în detaliŭ sălile ocupate de trupă, magasiele şi infirmeria şi, remânênd pe deplin satisfăcut de resultatul acesteĭ inspecţiunĭ, binevoĭ a arĕta, la plecare, înaltele Sale mulţumirĭ d-luĭ comandant al acestuĭ regiment.

D'aci Regele merse de visită magasia centrală de echipamente, de pe platoul Cotrocenilor, care cu ocasia furtuneĭ din ţilele trecute a suferit stricăciunĭ însemnate, şi Se întoarse la Palat la orele 11 ¾.

***

Joĭ, 29 ale curenteĭ, M. S. Regina a bine-voit a visita scoala profesională de fete fondată de Protopopul Theodor Economu.

Majestatea Sa a fost întêmpinată la sosire de către domnu şi doamna Emanoel Protopopescu-Pache, care I-a presintat un foarte frumos buchet de florĭ, precum şi maĭ multe obiecte lucrate de elevele din această scoală.

Augusta Suverană a visitat toate clasele de studiŭ precum şi atelierele de lucrărĭ de mână şi de spălătorie şi a constatat cu o vie plăcere că elevele se ocupă atât cu învĕţătura cât şi cu tot ce privesce gospodăria de casă.

D'aci Regina merse la asilul femeilor bĕtrâne fondat asemenea de Protopopul Theodor Economu.

După ce Majestatea Sa visită cu deamănunt acest aşeţĕmênt, bine-voi, la plecare, a felicita pentru înţeleapta sa direcţiune pe d. Protopopescu-Pache, sub a cărula bună îngrijire sunt puse ambele aceste instituţiunĭ de bine-facere.

***

Monitorul de aĭ publică decretele regale prin carĭ în virtutea art. 9 din Constituţiune, se recunoaşte calitatea de cetăţean român d-luĭ Athanasie Luiba, George Zaharia Nicolaŭ, Gheorghe I. Teclu, Petre Nastasiu, locotenentuluĭ Ioan Nicolescu, George Manolescu şi George Comşa.

***

Colegiul II electoral pentru deputaţĭ din judeţul Bacaŭ este convocat, în ţiua de 22 Iunie 1886, spre a împlini, printr'o nouă alegere, vacanţa declarată în Adunarea deputaţilor, în urma încetăreĭ din viaţă a d-luĭ George Ianoli.

***

D. D. Neagu, fost membru de curte, se numesce în postul de director al penitenciaruluĭ Iaşi, în locul d-luĭ Al. Dimitrescu, transferat în aceeaşĭ calitate la penitenciarul Slănic, în locul d-luĭ C. Pădeanu, destituit.

***

D. doctor Hepites, medicul primar al judeţuluĭ Tecuciŭ, este însărcinat a îndeplini serviciul medical al asiluluĭ de infirmĭ şi vagabonzĭ de la Richitoasa, cu dreptul primireĭ diurneĭ prevĕţută în bugetul anuluĭ 1886—1887, pentru postul de sub-chirurg, ocupat de d. Basilie Sănduleanu, care rĕmâne în disponibiltate.

***

D. doctor în medicină Petre Hagiescu este numit în postul vacant de medic al plăşeĭ Mangalia, cu reşedinţa în comuna Mangalia din judeţul Constanţa.

***

La 24 Maiŭ curent, trenul de persoane venind de la Severin pe la orele 10 şi un sfert dimineaţa, între Ciochiuţa şi Strehaia lângă cantonul 205 a isbit într'un car cu doŭ boĭ rănind şi pe un băiat ca de 16 aniĭ al luĭ Nicolae Fântâneanu din Strehaia anume Constantin N. Fântâneanu.

Transportându-se autoritatea la faţa loculuĭ a găsit carul sfărâmat şi aruncat bucăţĭ în stânga linieĭ şi un boŭ u cis; pe băiat şi pe cel-l'alt boŭ 'ĭ-a găsit tocmaĭ seara în o luncă.

Băiatul, coprins de durerile provenite din căderea caruluĭ peste el, ţăcea pe jos; văităndu-se; boul era cu un picior frânt şi lovit în maĭ multe locurĭ.

Băiatul s'a trimis în cura spitaluluĭ, comunicându-se acest accident nenorocit şi parchetuluĭ.

Cantoneriţa Ilinca I. Buse şi maĭ mulţĭ oameni ce eraŭ în apropiere aŭ declarat că mecanicul nu a dat de loc semnalul obicinuit.

***

In ţiua de 24 Maiŭ curent, pe teritoriul comuneĭ Tătărani, judeţul Fălciŭ, a căţut o ploaie torenţială cu piatră, care a causat stricăciunĭ viilor, liveţilor şi răsaduluĭ de tutun, distrugând şi cincĭ poduri.

***

In ţiua de 24 Maiŭ curent, pe la orele 3 p. m., femeia Maria luĭ Gavril Maxim, din comuna Brusturoasa, plasa Taslău-de-Sus, judeţul Bacaŭ, vĕţênd că vine o ploae mare cu furtună a eşit din ograda caseĭ sale spre a'şĭ căuta copiĭ şi ajungênd'o furtuna ea a fost lovită de fulger care 'ĭ-a trecut prin spinare.

Numita femeie a rĕmas moartă pe loc înaintea porţeĭ caseĭ sale.

***

Galaţiĭ comunică că ierĭ, în apropiere de Barboşi patru ţĕranĭ aŭ fost muşcaţĭ de un câine turbat.

***

Aflăm, ţice acelaş ţiar, că un lot al Ateneuluĭ, în sumă de 10,000 leĭ a fost câştigat de d. Paul Boronca, şef de magasie la gara din Galaţi.

DIN STREINĂTATE

Ştirile sosite din Londra comunică că la 9 Iunie s'a ţinut un consiliŭ de miniştri.

Cercurile cele maĭ bine informate asigură că regina a consimţit la disolvarea parlamentuluĭ numaĭ după ce dd. Salisbury şi Hartington aŭ declarat că şi eĭ ar fi urmat tot ast-fel, de oare-ce parlamentul actual n'a fost chemat să se ocupe cu cestiunea Irlandeĭ.

D. Chamberlain organisează o federaţiune radicală generală în contra biluluĭ Home-Rule. Dintre ceĭ 332 liberalĭ aŭ votat pentru bil numaĭ 226. Dintre ceĭ 29 deputaţĭ din Wales aŭ votat numaĭ 10, iar dintre ceĭ 60 din Scoţia aŭ votat 31 pentru.

In unele oraşe din Ulster aŭ isbucnit serioase conflicte între orangiştĭ şi catolicĭ.

Discutia legeĭ comunale în Cameră

Iată discursul d-luĭ prim-ministru I. C. Brătianu, rostit în şedinţa de la 24 Maiŭ, cu ocasiunea discutăreĭ art. 19 din legea comunală:

Cel puţin, în privinţa discuţiunilor din Cameră, onor. d. Ionescu, nu aveţĭ să vĕ plângeţĭ că sunt tiran; vĕ las să discutaţĭ cât voiţĭ şi numaĭ când nu maĭ este niminĭ înscris, atuncĭ vorbesc şi eŭ.

D-lor, aţĭ auţit sistemul ce voiesce a inaugura d. Ionescu; se vede că triumful opositiuneĭ de afară din Cameră nu lasă pe d. Ionescu să doarmă şi vine să se pună şi d-sa pe acelaşĭ teren; d-sa ţice: saŭ votaţĭ cum ţic eŭ, saŭ dacă nu, ţara se va scula ca un singur om. Dar bine este să se pună ast-fel cestiunea aci. Daca se pun ast-fel cestiunile afară din Cameră, lăsaţĭ acelora răspunderea unor asemenea ideĭ, dar nu veniţĭ cu dênsele la tribuna parlamentuluĭ, nu veniţĭ a repeţi aicĭ aceste lucrurĭ, fiind că aicĭ aŭ altă valoare când se ţic de la tribuna parlamentuluĭ; alta este un discurs rostit la această tribună şi alta este propaganda ambulantă. (Aplause).

Inţelegeam un lucru, înţelegeam când era discuţiunea Constituţiuneĭ să viĭ să ridicĭ cestiunea la tonul acesta că, daca nu vom vota un singur colegiŭ, atuncĭ suntem anatematisaţĭ şi că te retragĭ din mijlocul nostru, fiind că nu voiescĭ să te înecĭ în nămolul păcatelor noastre.

Onor. d. Pallade ierĭ făcea apel la mine ca să'mĭ plătesc poliţele. Eŭ, şi ca om privat, şi ca om politic, 'mĭ-am plătit totd'a-una poliţele şi de aceea n'am alt merit de cât creditul că plătesc. Nu sciŭ daca şi colegiĭ d-sale de astă-ţi, carĭ moralisează naţiunea saŭ carĭ inaugurează moralitatea constituţională în ţară, nu sciŭ daca colegiĭ d-luĭ în totdauna 'şĭaŭ plătit poliţele aşa cum le-am plătit eŭ. (Aplause). Dovadă despre aceasta este că uniĭ dintre d-lor puneaŭ la carantină pe tovarăşul d-lor de astă-ţi (Aplause).

D-lor, este lesne de a combate şi de a avea dreptate când cine-va pune nisce premise greşite, cum a făcut onor. d. Ionescu, când ţicea că la 1864 era un singur colegiŭ. La aceasta respunsese ierĭ d. Tache Ionescu, dar astă-ţi d-luĭ nu maĭ este aci ca să răspundă. Da, era un colegiŭ, însă cu cens, şi destul de însemnat pentru puterile noastre. Dar ce este maĭ reacţionar? Care este regresul? De a face un singur colegiŭ cu un cens mare, saŭ sufragiul universal împărţit în doŭe, treĭ colegiĭ? Onor. d. Ionescu ţicea să asigurăm ca şi minorităţile să poată să intre, şi aceasta a susţinut'o şi pentru Cameră, ca minorităţile să aibă representanţĭ şi în comună şi în Corpurile legiuitoare. Apoĭ ce facem noĭ alt-ceva prin doŭe colegiĭ de cât să asigurăm acele minorităţĭ carĭ aŭ o valoare, iar nu minorităţile cu o individualitate? D voastră, ceĭ cu un singur colegiŭ, punêndu'ĭ pe toţĭ într'un cazan, d-voastră nu asiguraţĭ, nu minorităţile individuale, căcĭ nu vorbesc de acelea, dar nicĭ minorităţile carĭ aŭ o valoare, carĭ au o putere în ţară şi trebue să se ţină socoteală de sentimentele şi de interesele lor.

Maĭ întâiŭ de toate onor. d. Ionescu s'a contraţis. Până astă-ţi necontenit a repeţit şi a susţinut că Camera poate să facă totul, numaĭ bărbat din femeie şi femeie din bărbat nu poate să facă, şi astă-ţi a ţis: nu Camera de aci, nicĭ cele din conţinent, poate să facă tot, ci numaĭ Camera englesă.

Onor. d. Ionescu a voit în toată cuvêntarea d-sale să ne convingă că independenţa consiliuluĭ comunal stă numaĭ în sufragiŭ manifestat prin un singur colegiŭ. Dar unde s'a adăpat d-sa maĭ cu osebire de aceste ideĭ de independenţă, de cât numaĭ din instituţiunile englese? Eĭ bine, acolo este sufragiul universal? (Ilaritate, aplause).

D. Ionescu ţice: declaraţiune de principie voesce d. Ionescu şi aceste cuvinte le-a ţis de vre-o 3, 4 orĭ astă-ţi, dar îndată dupe aceea, ca cum ar fi voit să'şĭ facă singur critica, a ţis: nu cuvinte, ci fapte. Declaraţiune de principie voesce d-sa? Dar sciţĭ, d-lor, că s'aŭ făcut cele maĭ marĭ nelegiuirĭ în lumea aceasta, cele maĭ marĭ asupririĭ, că s'a intronat cel maĭ crâncen despotism în numele unor principiĭ declarate. Când Napoleon al III lea, de fericită şi scumpă memorie pentru România, dar despre care nu tot ast-fel poate ţice şi Francia, când Napoleon al III-lea a restabilit sufragiul universal în Francia, 'l-a făcut pentru întărirea libertăţilor publice şi a democraţieĭ? De principie vorbiţĭ! Napoleon al III-lea, în numele drepturilor poporuluĭ, a înfiinţat sufragiul universal, a realisat principiul cel mare al d-luĭ Ionescu, al căruĭ rusultat a fost 18 aniĭ de cel maĭ mare despotism, care s'a sfârşit prin îngenuchiarea Franciei, prin perderea a două provinciĭ şi a 12 saŭ 15 miliarde. (Aplause.) Iată principie!

Ierĭ onor. d. Pallade, şi eŭ fac cas de d. Pallade, căcĭ, de şi este tînĕr, de şi noŭ în Cameră, dar este unul din agenţiĭ ceĭ maĭ activĭ, ceĭ maĭ vorbitorĭ aĭ opositiuneĭ unite, care voesce să misce ţara; ierĭ onor. d. Pallade a ţis că eŭ am primit să aducă legea făcută de membriĭ comisiuneĭ numită de Cameră, carĭ aŭ lucrat la ministerul de interne.

D-lor, am luat adineaorĭ de la chestura Adunăreĭ o notiţă, din care am vĕţut că s'a dat 1,000 saŭ 1,500 leĭ diurnă la patru membrĭ carĭ aŭ lucrat în comisiunea numită de Cameră pentru a studia şi face o lege comunală. Era în acea comisiune d. Nica, care era de opiniune a se face cantoane, ceea ce comisiunea n'a primit, însă d-sa a continuat a lucra; era d. Ianov, d. Stanian, d. Fleva, care a făcut maĭ multe propuneri pe carĭ comisiunea le-a primit. Se ţice că eŭ am făcut acel proiect de lege, dar nu este aşa; eŭ am declarat numaĭ că sunt pentru două colegiĭ, dar n'am exercitat nicĭ o influenţă asupra comisiuneĭ în sensul acesta, lăsând'o să lucreze în toată libertatea şi punêndu-mĕ la dispositiunea eĭ pentru a'ĭ da toate lămuririle ce 'mĭ cerea asupra diferitelor cestiunĭ.

Dar mi se ţice: apoĭ când a venit d. C. A. Rosetti cu un proiect prin care ni se propunea un colegiŭ unic, de ce d-ta nu 'l-aĭ combătut? Aceĭ onorabilĭ d-niĭ carĭ ţic aceasta se înşeală. Eŭ am combătut, nu numaĭ aceasta, dar multe din propunerile amiculuĭ meŭ, repausatul C. A. Rosetti. Maĭ întâiŭ asupra preseĭ eram de opiniune că, într'un Stat constituţional liberal, nimenĭ nu poate să fie sustras de a fi respunzĕtor de faptele sale; chiar deputaţiĭ când se duc spre a fi realeşi, sunt supuşi la respundere către alegĕtorĭ; de ce dar jurnaliştiĭ să nu fie şi eĭ responsabilĭ de faptele lor? De aceea am combătut acea propunere, dar dacă ea a fost adoptată de Cameră, oare pentru aceasta nu trebuia să se promulge Constituţiunea, pentru că era într'ênsa un articol pe care eŭ nu 'l credeam nemerit? Şi crede oare d. Pallade, care 'mĭ face imputarea aceasta, d-sa care face apel la ţĕranĭ şi le promite scutirĭ de imposite şi pământ şi vine la Orfeŭ saŭ la Franzelaru şi face socialism, care din norocire la noĭ nu prinde rădăcinĭ, gândesce d-sa că d. Larcar Catargi, d. Lahovari, d. Vernescu, împărtăşesc opiniunile d-sale? nu! nicĭ chiar d. D. Brătianu, 'l încredinţez pe d. Pallade, că nu împărtăşesce opiniunile sale, este departe de a fi socialist, prin urmare vedeţi că, daca şefiĭ opositiuneĭ de astăzĭ merg în vagoane alăturea cu d. Pallade, apoĭ eŭ care totdauna am fost din partidul liberal, puteam să mĕ despart de amicul meŭ Rosetti şi să nu maĭ merg în unire cu dênsul? Diceţĭ că această lege este un regres? Eŭ nu mĕ mir de onor. d. Pallade, care este încă tînĕr, care a resfoit puţine pagine din istoriă până acum, nu mĕ mir să ne vorbească aşa. Dar onor. d. Nicolae Ionescu, care este profesor de istorie de atâtea ţecimĭ de aniĭ, care este unul din oameniĭ noştri ceĭ maĭ culţĭ, cum poate d-sa să susţină că sufragiul universal a dat toate libertăţile omenireĭ? Cum de nu s'a convins d-sa că sufragiul universal a ajuns, nu a da libertăţi omenireĭ, dar a devenit un instrument prin care unele naţiunĭ aŭ putut cădea sub despotismul cel maĭ cumplit saŭ aŭ putut lua în mână torţa celeĭ maĭ desolante anarchiĭ? Cel de al duoilea imperiŭ era basat pe sufragiul universal, comuna din Paris era expresiunea sufragiuluĭ universal, şi pe când Germaniĭ la 1870 ocupaŭ forturile d'impregiurul Parisuluĭ şi tunurile germane bombardaŭ Parisul, representanţiĭ comuneĭ puseseră foc Parisuluĭ, dĕrîmaŭ monumentele şi masacraŭ atâtea victime... Până acum sufragiul universal nu a dat note de acele car să ne dea încredere absolută într'ênsul şi să ne facă să ţicem că sufragiul universal într'un singur colegiŭ realisează tot binele societăţilor moderne.